

BRØNS KRAFTVARMEVÆRK A.M.B.A.

Dato: 23. april 2025

Journalnummer: 24/01751

Energistyrelsen
Center for Elektrificering
Att: Tonny Kofoed Olsen
J.nr.: 2024-5444

**ENERGIKLAGENÆVNETS AFGØRELSE
i sag om afslag på dispensation fra afstandskriteriet i
forhold til direkte linjer**

Energiklagenævnet har truffet afgørelse i sagen med journalnummer 24/01751.

Afgørelsen meddeles hermed sagens parter.

Sagen er herefter afsluttet ved Energiklagenævnet.

Med venlig hilsen

Stephan Fischer Hvam
Fuldmægtig, Cand.jur.

Energiklagenævnet

Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf.: 72 40 56 00

CVR: 37795526

Nævnets e-mail:

ekn@naevneneshus.dk

www.naevneneshus.dk

ENERGIKLAGENÆVNETS AFGØRELSE i sag om afslag på dispensation fra afstandskriteriet i forhold til direkte linjer

Energiklagenævnet har modtaget en klage fra BRØNS KRAFTVARME-VÆRK A.M.B.A. over Energistyrelsens afgørelse om afvigelse fra afstandskriteriet ift. direkte linjer.

Energiklagenævnet stadfæster Energistyrelsens afgørelse.

Nævnets sammensætning

Nævnens formand og retspræsident Peter Ulrik Urskov
Næstformand, professor, ph.d. og cand.jur. Michael Gøtze
Direktør og cand.polyt. Poul Sachmann
Direktør Finn Lauritzen
Advokat Marlene C. Hannibal

Energiklagenævnet

Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf.: 72 40 56 00
CVR: 37795526
Nævnets e-mail:
ekn@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

1. Klagen til Energiklagenævnet

Energiklagenævnet modtog den 13. februar 2024 klagen over Energistyrelsens afgørelse af 1. februar 2024 om afvigelse fra afstandskriteriet ift. direkte linjer.

Sagen har for Energiklagenævnet drejet sig om, hvorvidt betingelserne i bekendtgørelse nr. 437 af 27. april 2023 om tilladelseskriterier, vilkår og ansøgningsproces for etablering af direkte linjer på land- og søterritoriet (herefter bekendtgørelsen) § 13, der vedrører fravigelse af afstandskriteriet i bekendtgørelsens § 12, er opfyldt.

2. Sagens oplysninger

Klager er et kraftvarmeværk, der producerer henholdsvis varme til Brøns' beboere samt el, der afsættes til elnettet. Der er ca. 140 forbrugere tilsluttet klagers varmeanlæg.

Klager ansøgte den 27. juni 2023 om tilladelse til etablering af en direkte linje mellem klagers varmepumpe og et produktionsanlæg bestående af tre vindmøller. Ansøgningen blev suppleret af flere bemærkninger fra klager den 12. juli 2023.

Det fremgår af ansøgningen fra klager, at afstanden mellem anlægget og det relevante nettilslutningspunkt er ca. 784 meter. Det fremgår desuden, at afstanden mellem varmepumpen og dennes nettilslutningspunkt er ca. 23 meter.

Energistyrelsen afviste den 8. august 2023 klagers ansøgning, da den direkte linje afveg fra afstandskriteriet med ca. 51 %.

Klager indgav efterfølgende den 26. august 2023 en ansøgning om afvigelse fra afstandskriteriet. Ansøgningen var bilagt udtalelse fra netvirksomheden N1 A/S. Det fremgår af bilaget, at en afvigelse fra afstandskriteriet vil have *”en belastende effekt eller som minimum en neutral effekt”* for det kollektive elforsyningsnet.

Energistyrelsen traf herefter den påklagede afgørelse.

3. Energistyrelsens afgørelse

Energistyrelsen har den 1. februar 2024 truffet afgørelse om afslag på klagers ansøgning om at opnå fravigelse af afstandskriteriet set i forhold til etablering af en direkte linje.

Afslaget bevirker, at klager ikke er berettiget til at etablere en direkte linje mellem de specifikke vindmøller og klagers varmepumpe, da det vil overskride afstandskriteriet.

Afgørelsen er begrundet i blandt andet § 23, stk. 1 og stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023 om elforsyning samt §§ 8, 12 og 13, stk. 1, i bekendtgørelsen.

4. Klagers bemærkninger

Klager ønsker, at Energiklagenævnet træffer afgørelse om, at Energistyrelsen skal godkende en fravigelse af afstandskriteriet i forhold til direkte linjer. Klager har til støtte herfor navnlig gjort nedenstående gældende.

Klager gør gældende, at udregningerne af afstandene alene er forståelige for specialister og ikke for lægmænd. Den af Energistyrelsen beregnede overskridelse på 51 % lyder voldsom, men der er tale om korte afstande. Det er klagers opfattelse, at en direkte linje maksimalt må være 2 km i fugleflugtslinje.

Ifølge klager er det en forudsætning for en rentabel drift, at der etableres en direkte linje mellem klagers varmepumpe og vindmøllerne. Dette er tillige nødvendigt, da klager skal udfase flis- og gasfyr, og derfor vil være nødsaget til at anskaffe en elkedel eller varmepumpe, der skal bruge strøm fra det kollektive net. Belastningen af el-nettet vil blive mindre, hvis strømmen aftages fra allerede eksisterende vindmøller.

Såfremt klagers ansøgning ikke imødekommes, vil det være et benspænd i forhold til den grønne omstilling, hvilket vil være i strid med de politiske ønsker om mere grøn strøm.

5. Energistyrelsens bemærkninger

Til støtte for Energistyrelsens påstand om stadfæstelse af den påklagede afgørelse har Energistyrelsen navnlig gjort følgende gældende:

Energistyrelsen henviser generelt til præmisserne i den påklagede afgørelse.

Energistyrelsen gør gældende, at oplysninger indhentet fra net/transmissionsvirksomheden er af teknisk karakter vedrørende et specialiseret område, hvorfor det kan være svært for lægmand at forstå uden professionel assistance.

Selv små afvigelser fra de i lovgivningen fastsatte længder på direkte linjer kan have stor betydning for opfyldelsen af afstandskriteriet, idet der ikke findes en egentlig bagatelgrænse for afvigelser. Der findes endvidere ikke en maksimal længde på direkte linjer, men længder relaterer sig til de pågældende anlægs nettilslutningspunkter.

6. Retsgrundlaget

Retsgrundlaget fremgår af bilag til denne afgørelse.

7. Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

7.1 Dispensation fra afstandskriteriet

Det følger af elforsyningslovens § 23, stk. 1, at en direkte linje kun kan anlægges efter tilladelse fra klima-, energi – og forsyningsministeren.

Klima-, energi – og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kriterier og vilkår efter stk. 1, jf. elforsyningslovens § 23, stk. 2, hvilket konkret er udmøntet i selve bekendtgørelsen.

Med henvisning til § 8 i bekendtgørelsen kan der alene gives tilladelse til etablering af en direkte linje, hvis forudsætningerne i samme bekendtgørelses §§ 9-12 er opfyldt.

Energiklagenævnet lægger til grund, at afstandskriteriet i bekendtgørelsens § 12 ikke er opfyldt for så vidt angår klagers energiprojekt, og klagen vedrører derfor alene spørgsmålet om dispensation fra afstandskriteriet i bekendtgørelsen § 12, jf. § 13. Energiklagenævnets vurdering vedrører alene, hvorvidt betingelserne for at kunne dispensere fra afstandskriteriet i forhold til direkte linjer er opfyldt.

Etablering af direkte linjer er i henhold til elforsyningsloven en undtagelse til hovedreglen om, at transport af elektricitet skal ske igennem det kollektive elnet. Direkte linjer er således en elektricitetsforbindelse, der gør det muligt at forbinde produktion og forbrug direkte. Etableringen af en direkte linje vil helt eller delvist erstatte brugen af det kollektive elnet.

Konkret kan der ske etablering af en direkte linje, hvis kriterierne i bekendtgørelsens §§ 9-12 er opfyldt. Bekendtgørelsens § 13 giver dog mulighed for at afvige fra afstandskriteriet i § 12.

Det fremgår således af bekendtgørelsens § 13, at Energistyrelsen kan dispensere fra afstandskriteriet, hvis der foreligger nettekniske, systemmæssige og/eller samplaceringsmæssige hensyn.

Endvidere følger det af bekendtgørelsens § 12, stk. 2, at ansøgning om dispensation skal være ledsaget af et bilag med en vejledende udtalelse fra den relevante netvirksomhed/transmissionsvirksomhed.

7.2 *Vurdering af klagers mulighed for dispensation fra afstandskriteriet*

I henhold til bekendtgørelsens § 13 skal der foretages en samlet helhedsvurdering af de i bestemmelsen oplistede hensyn.

I forhold til kriteriet om nettekniske hensyn menes der, med henvisning til forarbejderne til elforsyningslovens § 23, stk. 2, f.eks. tilkoblingen til det kollektive elforsyningsnet.

I forhold til kriteriet om samplaceringsmæssige hensyn er det Energiklagenævnets opfattelse, at særligt graden, hvormed afstandskriteriet overskrides samt anlæggenes placering, vil være tungtvejende elementer i den samlede helhedsvurdering, der skal foretages i medfør af bekendtgørelsens § 13.

Det følger af bekendtgørelsens § 12, at *"summen af længden på den direkte linje og det net, som anlægsejer skal etablere for at nettilslutte det samlede anlæg til det kollektive elforsyningsnet, ikke er længere end summen af længden på det net, anlægsejer vil skulle etablere, hvis anlæggene skulle individuelt nettilsluttes til det kollektive elforsyningsnet"*.

Det fremgår af sagens oplysninger, at afstanden mellem vindmøllerne og det relevante nettilslutningspunkt er ca. 784 meter. Endvidere er afstanden mellem klagers varmepumpe og dennes nettilslutningspunkt ca. 23 meter. Det kan derfor lægges til grund, at længden på en direkte linje med nettilslutning dermed maksimalt vil kunne være på 807 (784 + 23) meter.

Herudover fremgår det af sagens oplysninger, at afstanden mellem vindmøllerne og klagers varmepumpe er på 1.064 meter. Fra det samlede anlæg og hen til det relevante nettilslutningspunkt er der en afstand på 184 m.

Længden på den direkte linje inklusive etablering af net til brug for nettilslutning af det samlede anlæg, vil ud fra ovenstående skulle være 1.248 (1064 + 184) meter.

Energiklagenævnet lægger derfor til grund, at klagers planlagte energiprojekt ud fra ovenstående konkret vil overskride afstandskriteriet, jf. bekendtgørelsens § 12, med mere end 50 %¹.

I tillæg hertil fremgår det af den indhentede vejledende udtalelse fra netselskabet N1 A/S, at en afvigelse fra afstandskriteriet i nærværende sag vil have *”en belastende effekt eller som minimum en neutral effekt”* for det kollektive elforsyningsnet.

Det er Energiklagenævnets vurdering, at der med baggrund i ovenstående ikke foreligger sådanne nettekniske, systemmæssige og/eller samplingsmæssige hensyn, der kan berettige til en dispensation fra udgangspunktet i bekendtgørelsens § 12 om, at afstandskriteriet skal være opfyldt. Energiklagenævnet har i sin vurdering lagt vægt på, at der er tale om en væsentlig overskridelse af afstandskriteriet.

I forhold til udregning af afstande bemærker Energiklagenævnet, at den fagtekniske sprogbrug, som anvendes i dele af Energistyrelsens afgørelse, ligger inden for rammerne af kravene til korrekt og forståelig udformning af afgørelser. Der gælder et krav om præcision i afgørelser, og det er på et retsområde som dette uundgåeligt med brug af visse fagtekniske termer.

Det af klager i øvrigt anførte kan ikke føre til andet resultat.

8. Energiklagenævnets afgørelse

Energiklagenævnet stadfæster Energistyrelsens afgørelse af 1. februar 2024.

Afgørelsen er truffet i henhold til elforsyningslovens § 89, stk. 1.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Energiklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter elforsyningsloven eller de regler, der udstedes efter loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende jf. elforsyningslovens § 89, stk. 6. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

¹ Klager har ikke i forbindelse med sagen bestridt de beregnede afstande.

Afgørelsen offentliggøres på hjemmesiden www.naevneneshus.dk under menupunktet Nævnene > Energiklagenævnet > Tidligere afgørelser i anonymiseret form under iagttagelse af databeskyttelseslovens bestemmelser.

På nævnets vegne

Peter Ulrik Urskov
Nævnensformand

Stephan Fischer Hvam
Fuldmægtig, cand.jur.

Afgørelsen er sendt til:

BRØNS KRAFTVARMEVÆRK A.M.B.A.

Energistyrelsen

Bilag

Uddrag af lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023 om elforsyning:

”[...]

§ 23:

stk. 1: En direkte linje kan kun anlægges efter tilladelse fra klima-, energi- og forsyningsministeren.

stk. 2: Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om kriterier og vilkår for meddelelse af tilladelse efter stk. 1.

Uddrag af bekendtgørelse 437 af 27. april 2023 om tilladelseskriterier, vilkår og ansøgningsproces for etablering af direkte linjer på land- og søterritoriet:

§ 8: Tilladelse kan kun meddeles, hvis forudsætningerne i §§ 9-12 er opfyldt.

...

§ 12: Tilladelse til etablering af en direkte linje gives kun, hvis summen af længden på den direkte linje, og det net, som anlægsejer skal etablere for at nettilslutte det samlede anlæg til det kollektive elforsyningsnet, ikke er længere end summen af længden på det net, anlægsejer vil skulle etablere, hvis anlæggene skulle individuelt nettilsluttes til det kollektive elforsyningsnet, uden at der blev etableret en direkte linje.

...

§ 13:

stk. 1: Energistyrelsen kan dispensere fra § 12, hvis der foreligger nettekniske, systemmæssige og/eller samplaceringsmæssige hensyn.

stk. 2: Ansøgning om dispensation efter stk. 1 skal endvidere indeholde et bilag med en vejledende udtalelse fra den relevante net- eller transmissionsvirksomhed. Udtalelsen indgår i Energistirelsens vurdering efter stk. 1. Udtalelsen skal indeholde oplysninger om:

- 1) Tilslutning af det samlede anlæg til det kollektive elforsyningsnet i et nettilslutningspunkt, som medfører, at afstandskriteriet i § 12 ikke overholdes, vil medføre
 - a) en aflastende effekt,
 - b) en belastende effekt eller
 - c) en neutral effekt på elsystemet under normale driftsmønstre sammenlignet med, hvis anlæggene blev individuelt tilsluttet det kollektive elforsyningsnet. Den relevante net- eller transmissionsvirksomheds eventuelle øvrige bemærkninger til ansøgningen.

[...]”